

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 014315 16 Кж 13
Бања Лука, 12.04.2016. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених М.Х., С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Б.П., Д.Д. и Д.П., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног тужиоца у Бањој Луци и бранилаца оптужених С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Б.П., Д.Д. и Д.П., изјављеним на пресуду Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 014315 15 К од 19.10.2015. године, у сједници вијећа одржаној дана 12.04.2016. године у присуству републичког тужиоца Витомира Солдата, оптужених М.Х., С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Д.Д. и Д.П. и бранилаца оптужених Д.С., М.Ц., З.Ј., мр Д.Б., С.П., Б.Г. и Ј.Ј., адвоката из Б.Л., донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Б.П., Д.Д. и Д.П., а дјелимично уважава жалба окружног тужиоца у Бањој Луци и преиначава у одлуци о кривичним санкцијама пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 014315 15 К од 19.10.2015. године тако што се за кривично дјело за које су оглашени кривим том пресудом примјеном члана 37. став 1. и 2., а у односу на оптужене М.Д., Д.Д., С.Г. и Б.П. и одредби члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске о с у ђ у ј у оптужени С.Б. на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, З.С. на казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, М.Д. на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) мјесеци, Д.Д. на казну затвора у трајању од 2 (двije) године и 6 (шест) мјесеци, Д.П. на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, С.Г. на казну затвора у трајању од 2 (двije) године и Б.П. на казну затвора у трајању од 2 (двije) године.

У изречене казне оптуженим се урачунава вријеме проведено у притвору и то: С.Б. од 12.07.2014. године до 12.12.2014. године, З.С. од 23.09.2014. године до 19.10.2015. године, М.Д. од 23.09.2014. године до 23.12.2014. године, Д.Д. од 23.09.2014. године до 23.12.2014. године, Д.П. од 23.09.2014. године до 23.12.2014. године, С.Г. од 23.09.2014. године до 23.12.2014. године и Б.П. од 23.09.2014. године до 23.12.2014. године.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 014315 15 К од 19.10.2015. године оглашени су кривим оптужени С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Б.П., Д.Д. и Д.П., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени: С.Б. на казну затвора у трајању од 3 (три) године, З.С. на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) мјесеци, М.Д. на казну затвора у трајању од 3 (три) године, Д.Д. на казну затвора у трајању од 2 (двје) године и Д.П. на казну затвора у трајању од 2 (двје) година и 6 (шест) мјесеци, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору, оптуженим С.Г. и Б.П. изречена је условна осуда и утврђене казне затвора у трајању од по 2 (двје) године које се неће извршити ако не почине ново кривично дјело, оптужени С.Г. у року од три године, а оптужена Б.П. у року од једне године и шест мјесеци, одузети су им предмети извршења кривичног дјела, од оптуженог Д.Д. и имовинска корист, а ослобођени су трошкова кривичног поступка, док је оптужени М.Х. на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођен од оптужбе, а трошкови кривичног поступка су пали на терет буџетских средстава.

Против ове пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни тужилац у Бањој Луци и браниоци оптужених С.Б., З.С., М.Д., С.Г., Б.П., Д.Д. и Д.П..

Окружни тужилац пресуду побија због погрешно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се жалба уважи, првостепена пресуда у односу на оптуженог М.Х. укине и предмет врати истом суду на поновно суђење, у односу на оптужене С.Б., З.С., М.Д., Д.Д. и Д.П. преиначи у одлуци о казни тако што ће им се изрећи строже казне, а у односу на С.Г. и Б.П. преиначи у одлуци о условној осуди и оптуженим изрекне казна затвора, а у односу на све оптужене у одлуци о трошковима кривичног поступка тако што ће их обавезати на њихово плаћање.

Бранилац оптуженог С.Б., адвокат М.Ц. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да суд донесе одлуку у складу са својим овлашћењима.

Бранилац оптуженог З.С., адвокат З.Ј. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији и мјери безбједности, са приједлогом да се жалба уважи, првостепена пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог М.Д., адвокат мр Д.Б. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се жалба уважи, првостепена пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или укине и предмет врати на поновно суђење истом суду.

Бранилац оптуженог С.Г., адвокат Н.Б. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, првостепена пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или укине и врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптужене Б.П., адвокат Б.Г. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и одржи претрес или да се пресуда преиначи и оптужена ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог Д.Д., адвокат С.Д. из Б.Л., пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији, повреде кривичног закона и одлуке о одузимању имовинске користи, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда преиначи и оптужени огласи кривим за кривично дјело из члана 224. став 1. КЗ РС и за то дјело му изрекне условна осуда, а одузета имовинска корист врати.

Бранилац оптуженог Д.П., адвокат Ј.Ј. из Б.Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о казни и одлуке о одузимању предмета, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се огласи кривим за кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 1. КЗ РС и изрекне му условна осуда или блажа казна или да се пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Одговор на жалбе бранилаца није поднесен, а у одговору на жалбу тужиоца браниоци оптужених М.Х., З.С., С.Г., Б.П. и Д.П. предложили су да се та жалба одбије као неоснована.

Сједница другостепеног вијећа овог суда одржана је у одсуству уредно обавијештене оптужене Б.П., бранилаца С.Д. и Н.Б., кога је на сједници другостепеног вијећа по пуномоћју оптуженог замијенио С.П., адвокат из Б.Л.

Републички тужилац је на сједници изложио жалбу, а браниоци оптужених жалбе и одговоре на жалбу тужиоца, које су подржали и њихови браћеници.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима овај суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Пажљивом анализом побијане пресуде у правцу жалбених навода нису нађене битне повреде одредаба кривичног поступка на које су жалбе бранилаца оптужених опширном аргументацијом указале.

Жалбе бранилаца оптужених С.Б. и Д.П. наводе да је оптужница против њих подигнута супротно одредби члана 233. став 3. ЗКП РС јер они никада нису испитани на околности и чињенице које су им стављене на терет оптужницом. По њиховом схватању овим је поступљено супротно одредбама цитираног члана,

члана 6. став 1. и 2. (ово приговара и жалба браниоца оптуженог М.Д.) и члана 12. ЗКП РС, а чиме је оптуженим повријеђено право на одбрану из члана 311. став 1. тачка г) истог закона.

Супротно овим наводима стање ствари је другачије јер су осумњичени приликом првог испитивања обавијештени о дјелу за које се терете и основима сумње против њих, као што је то прописано одредбом члана 6. став 1. ЗКП РС. Након тога спроведена је истрага, прикупљени су докази и за то дјело подигнута оптужница на основу које је одржан главни претрес и донијета побијана пресуда. Циљ спровођења истраге јесте да се прикупе докази и утврде чињенице на основу којих се доноси одлука о подизању оптужнице. Ради тога оптужница по правилу и садржи више чињеница и околности од оних на које су осумњичени први пут испитивани јер су у њој садржани резултати спроведене истраге. Када би се прихватило схватање жалбе да оптужница за исто кривично дјело не може да садржи чињенице и околности на које осумњичени није испитан довела би се у питање сврха спровођења саме истраге. Суштина је у томе да се осумњиченом, односно оптуженом, сходно ставу 2. цитираног члана, у току цијелог кривичног поступка мора омогућити да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист. Оптуженом се омогућава да ово право користи зависно од фазе поступка и процесне радње која се предузима, а радња испитивања осумњиченог је само једна од тих радњи и то најчешће прва радња у истрази. Према стању списка, а ни жалбе не нуде доказе за другачији закључак, оптуженим то није онемогућено ни у истрази нити на главном претресу, тако да нису повријеђене наведене одредбе на које се жалбе позивају, а сходно томе ни право на одбрану.

Жалба оптуженог С.Б. приговара законитости доказа прибављених по наредби о продужењу посебне истражне радње од 04.07.2014. године, сматрајући да је она донијета 07.07.2014. године, како је то наведено у њеном заглављу, по истеку претходне наредбе. Ти су приговори без основа јер се вријеме доношења одређене одлуке, па тако и наредбе, наводи у уводу, док је заглавље само вријеме писмене израде те одлуке, што јасно говори да је она донијета прије истека претходне наредбе 06.07.2014. године.

Даљи приговори законитости доказа које жалба браниоца овог оптуженог заснива на времену његовог боравка у притвору које се преклапа са временом извршења кривичног дјела, поклањању повјерења исказима свједока Д.М. и К.А. и слично, не могу се цијенити у оквиру овог жалбеног основа већ само код оцјене правилности и потпуности чињеничног стања побијане пресуде, о чему ће посебно бити ријечи.

Жалба браниоца оптуженог З.С. опширном аргументацијом настоји да доведе у сумњу законитост доказа којима су утврђене одлучне чињенице и сугерише да му је повријеђено права на одбрану. Ови приговори се не могу прихватити као основани јер њиховом оцјеном у склопу цјелокупне процесне грађе и поступка који је претходио доношењу пресуде овај суд није могао утврдити да су докази прибављени незаконито нити да му је повријеђено право на одбрану. Околност да су поред оптуженог наредбом за предузимање посебних истражних радњи обухваћена и друга лица која касније нису процесуирана не чини ову радњу према оптуженом незаконитом. Такође, оправданост и

прихватљивост разлога у приједлогу тужиоца за одређивање посебне истражне радње надзора и техничког снимања телекомуникација, па тако да ли је наведено шта је претходно предузето и да ли је било могуће било шта предузети прије наредбе, суд цијени у свакој конкретной ситуацији. Одбрана у ствари и не доводи у сумњу оправданост одређивања радње већ се упушта у критику садржине самог приједлога и образложења наредбе. По налажењу овог суда законом прописани поступак доношења наредбе је у свему поштован, а њена основаност је фактичко питање која у конкретном случају не утиче на законитост прибављених доказа јер аргументима жалбе није доведена у сумњу.

Даљи приговор незаконитости листинга („евиденције комуникација“) кроз тврдњу о томе да није позната њихова садржина, прихватању транскрипата и слично, јесте чињеничне природе и о њему се не може расправљати у оквиру законитости доказа.

Ова жалба правилно указује да је обавеза и овлашћење тужиоца да испитује и саслушава лица у поступку, поготово код овако тешких кривичних дјела. То што су оштећене и свједоке саслушавала овлашћена службена лица записнике о узимању изјава од свједока, на којима се заснива побијана пресуда, не чини само из тог разлога незаконитим доказима. Ово из разлога јер су овлашћена службена лица поступала по овлашћењу и под надзором тужиоца, сходно одредбама члана 226. у вези са чланом 227. ЗКП РС. То што је суд прихватао исказе ових лица из истраге, а не оне дате на главном претресу не повређује начело непосредности јер је странкама и браниоцу било омогућено да их испитају директно и унакрсно и тиме задовоље услове овог начела. Када се то обезбиједи, као што је и учињено, оцјена увјерљивости и опредјељење суда који исказ ће прихватити представља чињенично питање.

Оптуженом није повријеђено право на одбрану зато што му суд на његов захтјев није одредио браниоца по службеној дужности јер се поступак водио за кривично дјело за које одбрана није обавезна. Према наводима саме жалбе бранилац по службеној дужности му је одређен прије одређивања притвора и он га је имао приликом достављања оптужнице, као што је то законом и прописано.

Супротно жалбеним наводима суд је савјесно цијенио све доказе на начин како је то прописано чланом 295. став 2. ЗКП РС. Докази одбране су цијењени са једнаком пажњом као и докази оптужбе, а то што нису прихваћени за заснивање пресуде, о чему су дати разлози, јесте чињенично питање.

Према томе нису основани жалбени наводи да је суд починио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г), з) и к), која се посебно не образлаже, и став 2. истог члана ЗКП РС.

Бранилац оптуженог М.Д. сматра да су посебне истражне радње одређене незаконито из истих разлога као што то износи и претходна жалба, па образложење које је у том дијелу дато у претходном тексту односи се и на приговор ове жалбе.

Ова жалба такође приговара да свједоци нису поучени о својим правима, а с обзиром да се ради о дугогодишњим зависницима од употребе дроге службена лица их нису то питала и утврдила да ли су били под утицајем наркотика, па је

тима почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС. Ови приговори су неосновани јер се своде на паушалне тврдње које не указују о којим правима свједоци нису поучени, а утицај евентуалне зависности од наркотика на њихову способност давања исказа ничим се не поткрепљује као очигледно испољен у поступку код овлашћених службених лица због чега она и нису била у обавези да то утврђују.

Жалба браниоца оптуженог С.Г. битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС налази у томе што суд није дао ваљане разлоге о субјективним и објективним елементима бића кривичног дјела. Супротно наводима жалбе браниоца оптуженог С.Г. овај суд налази да су у побијаној пресуди дати ваљани разлоге о субјективним и објективним елементима бића кривичног дјела, које прихвата и овај суд и жалиоца на њих упућује. Све што жалба наводи као аргументе за ову тврдњу заснива на критици чињеничне основе побијане пресуде, што ће бити предмет образлагања у том сегменту ове пресуде.

Жалба браниоца оптужене Б.П. наводи да су објективни докази прибављени на незаконит начин и да је тиме повријеђено право на одбрану. Од тих доказа образлаже само поступак одузимања предмета (дрогe) тврдећи да је одузета незаконито јер није било наредбе о претресању. Овај приговор жалбе није основан јер је према стању списка, а и према даљем образложењу жалбе, очигледно да се ради о добровољној предаји предмета који је био сакривен у полном органу, а не о радњи претресања. Ради тога нема незаконитог поступања и повреде права на одбрану (које се посебно и не образлаже), па је и прибављени доказ законит. То значи да првостепени суд поступајући на наведени начин није починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке з) и г) ЗКП РС, али ни из тачке ј) (за које се не дају разлози).

Жалба браниоца Д.П. неосновано приговара правилности поступка отварања и прегледа одузетих предмета. Законом је прописано кога је тужилац дужан обавијестити о овој радњи, а не садржи забрану присуства и других лица о чему одлучује тужилац који врши то отварање, па тако и о протреби присуства инспектора ОКП. Странке, бранилац и лица се обавјештавају само да им се омогући присуство ради контроле законитости отварања, идентификовања и располагања са предметима који су од њих одузети, а нису могли бити пописани у смислу одредбе члана 132. ЗКП РС. Обавјештавањем лица од којих су предмети одузети штити се њихово право, тако да они једино и могу изјавити жалбу у том правцу, а таква жалба није изјављена. Зато су неосновани приговори ове жалбе о томе да тужилац није обавијестио лица од којих су предмети одузети. Оптужени и његов бранилац су били присутни овој радњи, а што је видљиво из записника који се налази у спису, па је поступљено сходно одредби члана 135. став 2. ЗКП РС. Пошто ово није расправно рочиште на коме странке предлажу доказе и слично, већ истражно, неконтрадикторно рочиште, неосновани су наводи да је оно проведено незаконито зато што тужилац није уважио одређене приједлоге и захтјеве одбране на том рочишту, укључујући приједлоге предочавања доставница и давања на увид потврде о привременом одузимању предмета од оптуженог.

Претресање просторија оптуженог и одузимање предмета, па тако и оних које користи његова супруга, извршено је по законом прописаним правилима и потпуно је законито. Овдје се не ради о претресу лица, већ објекта за који су биле испуњене све законске претпоставке, јер је наведено који се објекат претреса. Претрес просторија подразумијева и преглед, као и одузимање предмета који се ту пронађу, а могу послужити као доказ, без обзира чија су својина или у чијем су посједу, у шта се орган који ту радњу врши није дужан ни упуштати. Сходно томе потврда о привременом одузимању предмета издаје се лицу у чијим су просторијама ти предмети пронађени, као што је то прописано одредбом члана 126. став 1. ЗКП РС, а како је и поступљено у конкретном случају.

Овом се жалбом такође оспорава оправданост и прихватљивост разлога у наредбама за одређивање посебних истражних радњи надзора и техничког снимања телекомуникација, поготово што ни једна није идентична приједлогу тужиоца. Овај приговор није основан из разлога који су дати у вези истих навода жалбе браниоца З.С.. Оправдано се приговара да тужилац није поднио извјештај суду о предузимању посебних истражних радњи и да оне нису никада провјерене од судије за претходни поступак, али се погрешно закључује да те истражне радње нису одређене у складу са законом и да се ради о незаконитим доказима. Одредба члана 237. став 1. не прописује рок у коме се извјештај мора поднијети судији за претходни поступак, а пропуст тужиоца да достави извјештај судији за претходни поступак не значи да су предузете радње незаконите. Законитост предузетих радњи мора се цијенити у смислу одредаба члана 239. ЗКП РС, а што је првостепени суд цијенио у току главног претреса и о томе дао ваљане разлоге које прихвата и овај суд. С друге стране то значи да је оптуженом и браниоцу дата могућност да се на главном претресу, у условима непосредности и контрадикторности, упознају са тим радњама, изнесу своје примједбе и приједлоге, а што пружа већи степен заштите његових права него у поступку контроле од стране судије за претходни поступак.

Што се тиче приговора о незаконито прибављеним исказима свједока С.Ћ. и других, датим приликом саслушања у истрази, и ови приговори су неосновани. Присиљавање, малтретирање и слично, као вид принуде код добијања ових исказа остали су само у сфери неаргументоване и недоказане тврдње одбране. То је суд правилно закључио цијенећи ове наводе у склопу других доказа, дајући о томе потпуне и увјерљиве разлоге које прихвата и овај суд, па жалиоца на њих и упућује.

Дакле, с обзиром на горе изложено пресуда се не заснива на незаконитим доказима, а право на одбрану није повријеђено, тако да нису почињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке з) и г) ЗКП РС.

Супротно жалбеним наводима првостепени суд није измијенио чињенични опис диспозитива оптужнице на штету оптуженог када је радње оптуженог М.Д. повезао са радњама Д.П.. Ово из разлога јер оптужба полази од описа заједничког дјеловања, повезаности радњи у једном временском и просторном оквиру, да би потом у склопу таквог описа вршила конкретизацију појединачних радњи. Суд је само прилагодио једну радњу утврђеном чињеничном стању, а која и даље остаје у оквиру описа заједничког дјеловања исте количине криминалне активности и истог кривичног дјела, тако да се не ради

о измјени оптужнице на штету оптуженог и битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС.

Сходно томе нису основани ни наводи те жалбе о неразумљивости изреке у погледу тога шта је ко коме продавао (шта је М. продао Д., а шта Д. П.), нити да је образложење супротно изреци пресуде. Изрека је сасвим јасно и одређено утврдила све радње оптуженог, врсту, количину, вриједност дроге којом је трговао. С друге стране разлози које о томе даје су сасвим одређени у погледу ових радњи, а то што их жалба не прихвата као такве не представља израз реалног стања садржине образложења и његовог односа према изреци. Зато се и не може прихватити да је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Све жалбе бранилаца, осим жалбе браниоца Д.Д., пресуду побијају и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. У том смислу користе мање или више приговоре које су износили у оквиру битних повреда одредаба кривичног поступка, превдећи их на терен чињеничног стања. Сви ти приговори су, уствари, другачије виђење утврђених одлучних чињеница које не прате одговарајући увјерљиви аргументи који би довели до другачијег закључка заснованог на реалној доказној грађи. Ово се настоји остварити издвајањем појединих доказа из цјелине процесне грађе и њиховим посматрањем и анализирањем без повезаности са другим доказима. Тако се долази до погрешних закључака, који служе за супротстављање закључцима које је извео првостепени суд.

Супротно томе првостепени суд сваки доказ цијени појединачно и у вези са другим доказима, у вези са одбраном оптужених, тако да долази до закључака који се оваквим приступом жалби не могу довести у сумњу. У том смислу цјелокупна криминална активност оптужених, како појединачна, тако и међусобно повезана заснована је на потпуно и правилно утврђеним одлучним чињеницама. За то је суд имао реално упориште у исказима саслушаних свједока које је прихватио и критички цијенио, а на које се детаљно позива у свом образложењу. Ови искази су правилно доведени у везу са доказима који су прибављени посебним истражним радњама о којима је раније било ријечи, као и потврдама о привременом одузимању предмета и претресима просторија. Суштина је да законито прибављени материјални докази, докази посебних истражних радњи и искази свједока, граде једну логичну, непротиврјечну и чврсту основу која суду даје могућност за изведене закључке и утврђивање чињеничног стања садржаног у изреци пресуде. Супротни докази, који су понуђени од одбране, као што су различити искази свједока на главном претресу од датих у истрази правилно су оцијењени и добили су онај значај који им реално у склопу укупне процесне грађе и припада.

Супротно наводима жалбе браниоца оптуженог С.Б. првостепени суд је правилно цијенио исказ свједока К.А., Д.М. и Д.Т., доводећи их у везу са доказима добијеним посебном истражном радњом. Свједок К.А. детаљно описује пут у Н., комуникацију, присуство дроге хероин, што све допуњавају искази друга два свједока и транскрипти пресретнутих разговора, чиме се ствара заокружена доказна цјелина, коју суд правилно цијени и образлаже. Све друго што жалба износи остаје само вербална негација, довођење у сумњу без аргумената и

преоцјењивање доказа у свом интересу без реалног упоришта и логичне оправданости.

У односу на оптуженог З.С. првостепени суд је на поуздан начин утврдио одлучне чињенице које објашњавају и потврђују његову везу са другим лицима, а тиме утичу и на правилност примјене кривичног закона. Код овог оптуженог суд се није, како то жалба тврди, углавном ослонио на доказе прибављене посебним истражним радњама, већ су они само дио доказне грађе која обухвата и исказе свједока, као и материјалне доказе. У том погледу докази тужилаштва и докази одбране, које жалба потенцира, правилно су цијењени и добили су онај значај који им реално припада. Ово се посебно односи и на оцјену исказа полицијских службеника као свједока, па се супротне тврдње жалбе не могу прихватити као основане.

Кодне ознаке државе у телефонској комуникацији, као предзнак, нису имале било какав утицај у идентификовању бројева телефона на које се односи посебна истражна радња, као што то покушава да прикаже жалба браниоца оптуженог М.Д.. Правилно је првостепени суд овај приговор оцијенио и дао образложење које и овај суд прихвата. О оправданом поклањању вјере исказима свједока службеника полиције већ је било ријечи али је потребно нагласити да тврдње одбране не прати медицинска документација, благовремена пријава незаконитог понашања надлежном органу, што све оправдава став првостепеног суда.

Жалба оптуженог С.Г. погрешно тврди да докази оптужбе нису потврдили да је он набављао опојну дрогу ради продаје и његову везу са другим оптуженим. Како то првостепени суд правилно закључује ове чињенице произилазе из исказа оптужене Б.П., који је сагласан са потврдом о привременом одузимању предмета, као и из исказа свједока Ђ.Ш., Љ.К. и Н.М.

Жалба браниоца оптужене Б.П. неосновано покушава да побије правилност закључака које је првостепени суд извео из њеног исказа и доказа који су са тим повезани. Ови приговори нису основани јер суд правилно цијени њен исказ, као и исказ Н.М. и С.Г.. Онако како су они описали своје понашање у критичном раздобљу приликом путовања у С., односно В. и пронађена дрога коју је оптужена крила у вагини, оправдавају закључак првостепеног суда о њеним радњама и психичком односу према њима.

Жалбени навод браниоца оптуженог Д.Д. како нема доказа да је одузети новац противправно прибављена имовинска корист је паушалан јер га не прати ни један аргумент који би то могао да потврди. Ово потпуно побија чињенични опис радњи оптуженог у изреци пресуде, а који се овом жалбом и не доводи у сумњу.

Приговори чињеничној основи које упућује жалба браниоца оптуженог Д.П. не могу се прихватити као основани. Супротно тврдњи жалбе потпуно је јасно како суд утврђује чињенично стање и радње које чине обиљежје кривичног дјела. Сагласни искази свједока, чију садржину побијана пресуда износи, дају првостепеном суду ваљану подлогу за поуздано утврђивање одлучних чињеница. Свједоци су довољно одређено и увјерљиво описали радње оптуженог, а суд је то критички цијенио и довео у везу и са другим доказима који их потврђују. Питање

како је могуће да у угоститељском објекту оптуженог и његове супруге нису пронађени ни херион ни марихуана, које поставља одбрана, не захтијева одговор од суда за утврђивање одлучних чињеница у овој кривично правној ствари.

Код оваквог стања ствари првостепена пресуда је све одлучне чињенице правилно и потпуно утврдила и о томе дала јасне, увјерљиве и логичне разлоге, које потпуно прихвата и овај суд и на њих упућује и жалиоце.

Пошто није починио битну повреду одредаба кривичног поступка, а све одлучне чињенице је правилно и потпуно утврдио, првостепени суд је на такво чињенично стање правилно примијенио кривични закон и радње оптужених правно квалификовао као кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и за то дјело их огласио кривим, па су супротни жалбени приговори без основа.

У вези са жалбама овај суд је испитао одлуку о изреченим кривичним санкцијама, па је нашао да жалбе бранилаца оптужених нису основане, док је жалба окружног тужиоца основана.

Основано се жалбом тужиоца указује да је суд прекорачио овлашћење када је оптуженим С.Г. и Б.П. изрекао условну осуду и тиме повриједио кривични закон. Ово из разлога јер је суд оптужене огласио кривим за почињено кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС за које је прописана минимална казна затвора од 5 година. Одредбом члана 47. став 2. истог закона прописано је да се условна осуда не може изрећи за кривична дјела за која је предвиђена казна затвора од најмање 3 године, па суд није био овлашћен да оптуженим изрекне условну осуду. Када суд оптуженим изрекне условну осуду за кривично дјело за које је као најмања мјера казне прописана казна затвора од 5 година он тиме чини повреду кривичног закона из члана 312. тачка д) КЗРС јер је прекорачио овлашћење које има по закону. Ради тога овај суд је уважио жалбу тужиоца, преиначио одлуку о условној осуди и оптужене осудио на казне затвора у трајању од по 2 године, прихватајући оцјену првостепеног суда код утврђивања ових казни у условној осуди да се ради о особито олакшавајућим околностима које оправдавају ублажавање казне испод законом прописаног минимума казне за то кривично дјело.

У односу на оптужене С.Б., З.С. и Д.П. првостепени суд је погрешно цијенио да код њих постоје особито олакшавајуће околности које оправдавају ублажавање казне и њено изрицање испод законског минимума за то кривично дјело. Прво, олакшавајуће околности које суд утврђује су обичне, а не особито олакшавајуће околности. Друго, сва три оптужена су осуђивана на казне затвора у дужем трајању, од чега оптужени Стефановић два пута за истоврсно кривично дјело, тако да се ради о специјалном повратнику. Код оваквог стања ствари није било мјеста ублажавању казне, већ је требало посебно цијенити њихову осуђиваност, специјални поврат и висину раније изречених казни, па у склопу постојећих олакшавајућих околности изрећи казне затвора у оквиру законом запријећене казне за то кривично дјело.

Овај суд налази да је првостепени суд правилно утврдио и закључио да се код оптужених М.Д. и Д.Д. стичу особито олакшавајуће околности које оправдавају ублажавање законом запријеђене казне. Међутим, првостепени суд је прецијенио олакшавајуће околности и казну ублажио више него што то правилан однос олакшавајућих и отежавајућих околности омогућава.

Ради тога овај суд је уважавајући жалбу тужиоца у односу на ове оптужене преиначио првостепену пресуду у одлуци о казни и осудио оптужене С.Б. на казну затвора у трајању од 5 година, З.С. на казну затвора у трајању од 5 година и 6 мјесеци, Д.П. на казну затвора у трајању од 5 година, М.Д. на казну затвора у трајању од 3 године и 6 мјесеци и Д.Д. на казну затвора у трајању од 2 године и 6 мјесеци. По налажењу овог суда, с обзиром на све околности које су утврђене и цијењене, само казнама затвора у изреченом трајању може се постићи општа сврха кажњавања и остварити генерална и специјална превенција.

С обзиром на правилно утврђено чињенично стање и правилну примјену закона првостепени суд је правилно донио одлуку о одузимању предмета, имовинске користи и о трошковима кривичног поступка, па се супротни наводи жалби указују као неосновани. О томе је дао разлоге које прихвата и овај суд и жалиоце на њих упућује.

У вези жалбе тужиоца у односу на ослобађајући дио пресуде који се односи на оптуженог М.Х. овај суд је нашао да је првостепена пресуда правилно утврдила одлучне чињенице и оптуженог правилно ослободила од оптужбе. Жалба се труди да опширном анализом изведених и оцијењених доказа критички укаже на потребу другачијег закључивања о одлучним чињеницама у побијаној пресуди. У томе не успијева јер, за разлику од првостепеног суда, полази од претпостављеног, а не реалног дешавања које не прате докази који би то увјерљиво поткријепили. Све што се односи на комуникацију и његове контакте са осталим оптуженим, детаљно је анализирано, доведено у везу са материјалним доказима и на основу тога изведени су правилни закључци. Суд је правилно цијенио изнајмљивање аутомобила, вријеме у коме се то догађало, разговоре и њихову садржину и правилно је утврдио да све то заједно ни у једном сегменту не потврђује радње оптуженог које му се стављају на терет оптужником. То што жалба види као модус операнди је могуће, али све то треба да у одлучним дијеловима прате докази који су реални, видљиви, а не само хипотетичка конструкција заснована на међусобном познавању, разговорима и пружању услуга изнајмљивања аутомобила. Опојна дрога код њега није пронађена, нема њених трагова, у комуникацији посебних истражних радњи се не спомиње ни као прихватљив сленг, свјedoци не потврђују његово учешће, што суд правилно анализира и доноси правилан закључак. Ово значи да је првостепени суд правилно утврдио одлучне чињенице и оптуженог ослободио од оптужбе у недостатку доказа, тако да је жалба тужиоца на ослобађајући дио пресуде неоснована.

С обзиром на наведено ваљало је на основу члана 328. став 1. ЗКП РС жалбе бранилаца оптужених одбити као неосноване, а дјелимичним уважавањем жалбе тужиоца првостепену пресуду преиначити и одлучити као у изреци.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић